

FIȘA DISCIPLINEI (licență)

1. Date despre program

Instituția de învățământ superior	Universitatea „Ștefan cel Mare” din Suceava
Facultatea	Facultatea de Științe ale Educației
Departamentul	Departamentul de Științe ale Educației
Domeniul de studii	Științe ale educației
Ciclul de studii	Licență
Programul de studii	Pedagogia învățământului primar și preșcolar

2. Date despre disciplină

Denumirea disciplinei	EDUCAȚIE INTERCULTURALĂ		
Titularul activităților de curs	Conf. univ. dr. Maria-Doina SCHIPOR		
Titularul activităților aplicative	-		
Anul de studiu	III	Semestrul	5
Tipul de evaluare	C		
Regimul disciplinei	Categorია formativă a disciplinei DF - fundamentală, DD - în domeniu, DS - de specialitate, DC – complementară		DS
	Categorია de opționalitate a disciplinei: DI - impusă, DO - opțională, DF - facultativă		DO

3. Timpul total estimat (ore alocate activităților didactice)

I a) Număr de ore pe săptămână	2	Curs	2	Seminar	-	Laborator	-	Proiect	-
I b) Totalul de ore pe semestru din planul de învățământ	28	Curs	28	Seminar	-	Laborator	-	Proiect	-

II Distribuția fondului de timp pe semestru:	ore
II a) Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe	10
II b) Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren	4
II c) Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri	5
II d) Tutoriat	
III Examinări	3
IV Alte activități (precizați):	

Total ore studiu individual II (a+b+c+d)	19
Total ore pe semestru (Ib+II+III+IV)	50
Numărul de credite	2

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

Curriculum	
Competențe	

5. Condiții (acolo unde este cazul)

Desfășurare a cursului	<ul style="list-style-type: none"> • videoproiector, fișe de lucru, PC, videoproiector, grila de observație a comportamentului elevilor, fișa psihopedagogică, suporturi electronice pentru unitatea de curs, prezentări PPT, materiale pentru aplicații, flip-chart, foi A1 și A3, manuale 	
Desfășurare aplicații	Seminar	•
	Laborator	•
	Proiect	•

6. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	<ul style="list-style-type: none"> • C5. Consilierea și orientarea psihopedagogică a școlărilor mici/preșcolărilor și părinților
-------------------------	---

Competențe transversale	<ul style="list-style-type: none"> CT1. Aplicarea valorilor, principiilor și a normelor de deontologie profesională specifice domeniului științelor educației
-------------------------	--

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

Obiectivul general al disciplinei	Formarea unei grile conceptuale aparținând domeniului educației interculturale în vederea analizei și intervenției corespunzătoare la nivelul realității educative;
	<ul style="list-style-type: none"> O5.1 Explicarea și interpretarea unor practici antidiscriminatorii cu privire la apartenențele culturale;
	<ul style="list-style-type: none"> O5.2 Utilizarea cadrului conceptual specific Educației interculturale în vederea surprinderii și intervenției adecvate în cadrul unor situații educative concrete;
	<ul style="list-style-type: none"> OT1.1 Schimbarea atitudinală în sensul interogării asupra propriilor norme culturale și acceptării alterității. OT1.2. Demonstrarea capacității de a aborda contextele didactice prin prisma unui set de valori specifice educației interculturale

8. Conținuturi

Curs	Nr. ore	Metode de predare	Observații
1. Interculturalitatea - mediator între globalizare și pluralizare <ul style="list-style-type: none"> Tendințe ale societății contemporane - Identitate și globalizare Interculturalitatea - ca perspectivă de abordare a pluralismului cultural Interculturalitatea în România 	2	expunere, prelegerea intensificată, problematizarea, conversația,	
2. Paradigmele interculturalității – cadre teoretice pentru interpretarea diversității culturale <ul style="list-style-type: none"> Concepte cheie: socializare, cultură, identitate culturală, enculturare, aculturație, șoc cultural, diversitate culturală, relativism cultural Modele ale culturii: modelul iceberg-ului, diagrama frunzei de ceapa, modelul propus de G. Hofstede 	2	prelegerea intensificată, conversația, descoperirea dirijată, metodele și tehnicile gândirii critice	
3. Determinări culturale la nivelul funcționării psihice individuale <ul style="list-style-type: none"> Dimensiuni culturale implicite la nivelul cunoașterii Diferențe culturale în exprimarea emoțiilor Relativism cultural la nivelul normelor și valorilor 	2	expunere dialogată, descoperirea dirijată, studiul de caz	
4. Construcția identitară și dificultățile de relaționare între culturi <ul style="list-style-type: none"> Teoria identității sociale și implicațiile ei în situații multiculturale Identitatea culturală ca proces de enculturare și raportul identitate-alteritate Dialectica închidere-deschidere interculturală. Autodezvăluirea Construcția și reconstrucția identitară pornind de la stimuli culturali diferiți. Negocierea identitară 	2	prelegerea intensificată, conversația, problematizarea, studiul de caz	
5. Culturi în contact – comunicarea interculturală <ul style="list-style-type: none"> Modele ale comunicării interculturale Comunicare verbală și comunicare nonverbală între culturi Blocajele comunicării interculturale: stereotipurile, prejudecățile, discriminarea, etnocentrismul și xenophobia 	2	expunere, conversația, descoperirea dirijată, metodele și tehnicile gândirii critice	
6. Conflictul intercultural <ul style="list-style-type: none"> Definire. Cauze. Tipuri Strategii de prevenire și rezolvare a conflictelor interculturale Modalități de ameliorare a comunicării interculturale. Strategii de mediere și negociere interculturală 	2	expunere dialogată, problematizarea, demonstrația, studiul de caz,	
7. Educația interculturală	2	conversația,	

<ul style="list-style-type: none"> • Modele culturale ale relațiilor educative • Construirea unui învățământ bazat pe principiile interculturalității • Educația interculturală în școală 		metodele și tehnicile gândirii creative, descoperirea dirijată,	
8. Curriculum intercultural <ul style="list-style-type: none"> • Principii de construcție a unui curriculum intercultural • Curriculum informal și curriculum ascuns în perspectivă interculturală 	2	expunere dialogată, conversația, descoperirea dirijată	
9. Dimensiuni ale educației interculturale – aspecte metodologice <ul style="list-style-type: none"> • Dimensiunea experienței în formarea interculturală a elevilor • Strategii de formare a competenței interculturale a elevilor • Asimilatorul intercultural – principii de construcție și utilizare 	4	conversația, problematizarea, studiul de caz	
10. Proiectarea, organizarea și desfășurarea activităților educative cu specific intercultural <ul style="list-style-type: none"> • Demersuri formale și nonformale pentru încurajarea atitudinilor, valorilor și comportamentelor interculturale 	4	demonstrația, conversația, metodele și tehnicile gândirii critice	
11. Perspectivă sintetică asupra educației interculturale <ul style="list-style-type: none"> • Educație și relativism cultural - modele educative, modele de cercetare • Concluzii, studii de caz, propuneri 	4	metodele și tehnicile de stimulare a gândirii critice	

Bibliografie

- [1] Bourhis, R.Y.; Leyens, J.F. (1997), *Stereotipuri, discriminare și relații intergrupuri*, Editura Polirom, Iași.
- [2] Byram, M., & Masuhara, H. (2013). Intercultural competence. *Applied linguistics and materials development*, 143-160.
- [3] Bryan, A. (2023). From ‘the conscience of humanity’ to the conscious human brain: UNESCO’s embrace of social-emotional learning as a flag of convenience. *Compare: A Journal of Comparative and International Education*, 1-15.
- [4] Cozma T. (coord.) (2001), *O nouă provocare pentru educație: interculturalitatea*, Polirom, Iași.
- [5] Cucos, C. (2000), *Educația Dimensiuni culturale și interculturale*, Polirom, Iași.
- [6] Dasen, P., Perregaux, C., Rey, M.(1999), *Educația interculturală - experiențe, politici, strategii*, Editura Polirom, Iași.
- [7] Delors, J. (coord.) (2000), *Comoara lăuntrică Raportul către UNESCO al comisiei internaționale pentru educație în secolul XXI*, Polirom, Iași.
- [8] De Prada, E., Mareque, M., & Pino-Juste, M. (2020). Creativity and intercultural experiences: The impact of university international exchanges. *Creativity. Theories–Research–Applications*, 7(2), 321-345.
- [9] Gavreliuc, A., (2011), *Psihologie interculturală*, Polirom, Iași.
- [10] Hofstede, G., Hofstede, J. G., Minkov, H. (2012). *Culturi și organizații. Softul mental. București: Humanitas*.
- [11] Kohli Bagwe, T., & Haskollar, E. (2020). Variables impacting intercultural competence: a systematic literature review. *Journal of Intercultural Communication Research*, 49(4), 346-371.
- [12] Li, P., & Lan, Y. J. (2022). Digital language learning (DLL): Insights from behavior, cognition, and the brain. *Bilingualism: Language and Cognition*, 25(3), 361-378.
- [13] McGilchrist, I. (2023). Stapanul si emisarul sau. Creierul divizat si rolul emisferelor in modelarea culturala si evolutia societatii occidentale. *Herald*
- [14] Neculau, A., (coord.), (2002), *Noi și Europa*, Polirom, Iași.
- [15] Nedelcu, A., (2008), *Fundamentele educației interculturale – Diversitate, minorități, echitate*, Polirom, Iași.
- [16] Schipor, D.M., (2009), *Strategii de formare a formatorilor în perspectivă interculturală*, Editura Didactică și Pedagogică, RA, București.
- [17] Plugaru, L.; Pavalache, M. (2007), *Educație interculturală*, Ed. Psihomedica, Sibiu.
- [18] Stoica-Constantin, A., Neculau, A., (2004) *Conflictul interpersonal : prevenire, rezolvare si diminuarea efectelor*, Polirom, Iasi.
- [19] Shiraev, E. B., Shiraev, E. B., & Levy, D. A. (2016). *Cross-cultural psychology: Critical thinking and contemporary applications*. Taylor & Francis.

Bibliografie minimală

- [1] Cozma T. (coord.) (2001), *O nouă provocare pentru educație: interculturalitatea*, Polirom, Iași.

- [2] Cucos, C. (2000), *Educația Dimensiuni culturale și interculturale*, Polirom, Iași.
- [3] Gavreliuc, A., (2011), *Psihologie interculturală*, Polirom, Iași.
- [4] Schipor, D.M., (2009), *Strategii de formare a formatorilor în perspectivă interculturală*, Editura Didactică și Pedagogică, RA, București.
- [5] Stoica-Constantin, A., Neculau, A., (2004) *Conflictul interpersonal : prevenire, rezolvare si diminuarea efectelor*, Polirom, Iasi.
- [6] O'Sullivan, T. Hartley, J. Saunders, D. [et al.] (2001), *Concepte fundamentale din științele comunicării și studiile culturale*, Polirom, Iasi.

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

Conținuturile disciplinei au fost elaborate ca urmare a consultării programelor de studii similare din țară, a așteptărilor și evaluărilor Inspectoratului Școlar Județean Suceava, Asociației Învățătorilor Suceveni.

10. Evaluare

Tip activitate	Criterii de evaluare	Metode de evaluare	Pondere din nota finală
Curs	<ul style="list-style-type: none"> Identificarea și interpretarea unor practici culturale și educaționale discriminatorii și anti-discriminatorii cu privire la apartenențe culturale; Aplicarea aparatului conceptual specific Educației interculturale în vederea intervenției adecvate în cadrul unor situații educative concrete; Manifestarea atitudinală în sensul interogării asupra propriilor norme culturale și al acceptării alterității; Demonstrarea capacității de a aborda contextele didactice prin prisma unui set de valori specifice educației interculturale. 	Conversația examinatoare	50%
		Eseu structurat	50%
Seminar	-	-	-
Laborator	-	-	-
Proiect	-	-	-
Standard minim de performanță			
<ul style="list-style-type: none"> capacitatea de a opera minimal în sfera teoretică a Educației interculturale; capacitatea de a aplica informațiile specifice Educației interculturale în contexte didactice concrete; demonstrarea unui fond atitudinal coerent cu valorile promovate de educația interculturală 			

Data completării	Semnătura titularului de curs	Semnătura titularului de aplicație
20.09.2024	conf. univ. dr. Maria-Doina SCHIPOR	

Data avizării în departament	Semnătura directorului de departament
	conf. univ. dr. Maria-Doina SCHIPOR

Data aprobării în consiliul facultății	Semnătura decanului
	conf. univ dr. Aurora Adina COLOMEISCHI